

ВІДОЗВА ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ У.Р.Д. В СПРАВІ ПОМОЧІ ГОЛОДУЮЧИМ В СОВІТСЬКІЙ РОСІЇ.

До всіх Філій, Відділів і членів Укр. Робітничого Дому і до всіх українських робітників і фермерів в Канаді.

ДОРОГІ ТОВАРИШІ!

Невідради вісти про велике елементарне нещасте, яке навістило приволзькі губернії першої робітничо-селянської республіки і нині вже загрожують двадцять мільонам наших товаришів, робітників і селян, голодовою смертю, поразкою наших промовних відгомонами розходять ся по всьому світу. Разом із ними чути розпучливі кличі о поміч — поміч скору і велику. Робітники і селяни Світової Росії кинуть до працюючого люду цілого світа о поміч. Они, що чотири роки вже кровю обливають ся і умирають в боротьбі за щасте і долю всіх працюючих, мають право в потрібі взытати о поміч від усіх нас і мають право надіятись, що ся поміч настане від нас, та настане в час.

Вам добре відома історія Світової Росії, як також других світовоїх республік. Ви знаєте, що робітники, селяни і жовніри поваливши послідне буржуазне правительство Керенського в Росії і взынявши владу у свої руки, дістали край цілковито економічно зруйнований. Росія перед війною купувала господарські знаряддя, льокомотины, вагони, шини для залізничних шляхів і більшість залотковуваних ньюо фабричних товарів в заграничних краях, бо сама була дуже слабо промислово розвинена. Протягом трох літ імперіалістичної війни, она була відтята від зовнішнього світа і тих річей не могла ніде дістати. Се в великій мірі причинилося до підупаду хліборобства і руїни транспорту. Сейчас після створення світової республіки, капіталістичні держави проголосили блокаду, котра продовжалась до недавня. Ні одної річі, не мож було дістати з поза границі. Видячи, що й се не доведе до упадку світовоїх республік, капіталістичні держави почали узброювати контрреволюційні банди, одну за другою, і посилати їх проти світовоїх республік, та стали й самі нападати на них зі всіх сторін. Одначе робітники і селяни світовоїх республік своєю непереможною, об'єднаною силою і незрівнано героїськими зусиллями перемогли всіх своїх ворогів і розбили їхні плани.

Змучені і змордовані на тілі, але завсідги бодрі духом, приміраючи з голоду, взыняли они усіми оставшими силами до відбудови зруйнованого господарства тепер вже своєю власною, а не панської, капіталістичної країни. І ось, ще одно великанське нещасте: найурожайніший провінцій, котрі продукували одну третину всего збіжжя Світової Росії, навістила довготриваюча посуха, яка буквально знищила засіви тих провінцій і трави до тла. Двадцять мільонам людей загрожила голодова смерть. Се вже, остаточно, привело до світовоїх республік, робітничі організації і поодиноких звичайних людей відзвистись в імени потерпілих від посухи робітників і селян до всего світа о поміч, бо сама країна, нищена і руйнована через послідних сім літ, не є ще тепер в змозі всемо тому лихови зарадити. Світоське правительво, робітничі, селянські і жовнірські організації докладають прямо надлюдських зусиль, щоб ратувати навіщене голодом населене, але без помічі з заграниці, мільонам голодуючих грозить смерть.

На чю поміч они надіють ся? На поміч робочого люду всіх країв, Капіталісти, хоч деякі лукаво заявляють, що ніби то треба поміч голодуючим, на ділі раді тому нещастю Світоської Росії і готувати ся використати його для повалення світоського правительства і знищення світоських республік. Під видом добродійної, они поведуть контрреволюційну роботу, так як се зробив Гувер в Світоській Угорщині.

Розуміючи се, робітники і селяни різних країв відкликалися на зазив Світоської Росії і вже спішають з організованою помічю своїм товаришам. Скрізь, по всіх західно-європейських краях і в Америці, поорганізовано комітети для несення помічі голодуючим в Світоській Росії. Мільони з'організованих робітників в Німеччині, Франції, Австрії, Англії і других європейських краях, рішили пожертвувати свій однодневний зарібок на фонд помічі голодуючим в Світоській Росії. Те саме роблять робітники в Зауценних Державах.

І в Канаді, недавно з'організований віціпегскимими робітничими організаціями Комітет Помочі Голодуючим в Світоській Росії, рішив взытати всі робітничі організації, щоб они відкликались до своїх членів за пожертвоуванем однодневної платні на сю ціль. Комітет поза сим рішив звернутись з тою-ж відозвою до всіх робітників, що й не належать до жадних організацій, і взытати також фермерів, щоб жертвували збіжжю. Кілька місцевих робітничих організацій вже рішили і почали складати однодневну платню.

Уважаючи своим невідклоним обовязком негайно поміч так важкій справі, Екзекутивний Комітет Українського Робітничого Дому, розваживши постанову Комітету Помочі Голодуючим в Сов. Росії, рішив на своїм засідану в Четвер 25. серпня, сейчас відзвистись до всіх Філій, Відділів і членів Укр. Роб. Дому, щоб они негайно, на своїх найблизших, або спеціально скликаних мітингах, взыли під розвагу справу пожертвоування однодневної платні на поміч голодуючим в Світоській Росії і подбали про те, щоб ні одна Філія, відділ ані член не відказали ся від помічі сій важкій справі.

Прочытавши се, Товариші, збирайтесь на мітинги і рішайте, а про свое рішене негайно повідомляйте Екзекутивний Комітет. Зібрані жертви з однодневної платні посилайте до Українського Робітничого Дому, звідки буде ся передавати разом Комітету Помочі Голодуючим в Сов. Росії. В сей спосіб можна буде обчислити, кілько вплинуло пожертвоуваної однодневної платні від членів Українського Робітничого Дому.

Всіх же українських робітників, котрі не є членами У.Р.Д., але прихильні світоским республікам, Екзекутивний Комітет У.Р.Д. горячо взыває, щоб і они поспішили з якнайшвидішою помічю голодуючим в Світоській Росії і щоб також прилучились до всіх тих робітників, котрі жертвують свій однодневний зарібок на сю ціль.

Ви-ж, Товариші Фермери, можете сій справі помічи більше, чим робітники по містах, копальнях, чи кемах, бо Ви можете помічи збіжжю. Тому взымаємо Вас: жертвуйте збіжжю голодуючим, Вашим і нашим братам і товаришам, селянам і робітникам. Організуйте комітети, збирайте збіжжю, відвозьте його до найблизшого елеватора і скажіть, що те збіжжю Ви бажаєте дати для: Famine Relief Committee for the Drought Stricken in Soviet Russia, Box 3591, Sta. B., Winnipeg, Man. На зсідане збіжжю домагайтесь посвідки і повідоміть сейчас взыданий комітет про те, кілько і якого збіжжю, до котрого елеватора і в котрій місцевості Ви завезли. Рештою займеть ся комітет, котрий повідомить Вас про одержане пожертвоуваного Вами збіжжю.

Так товариші робітники, як і товариші фермери, повинні негайно поорганізувати локальні Комітети Помочі Голодуючим, заінтересувати справою англійські організації робітничі і фермерські та приєднати їх до помічі сій справі, заінтересувати всіх робітників і фермерів, а всі дружно, з'організовано зможемо дати значну поміч нашим товаришам, котрих навістило таке нещасте.

До праці, Товариші! Не гайте ні хвилини! Докладім разом з працюючим людом других народностей і країв, що ми не

допустимо до голодової смерті наших товаришів, передових борців за нашу кращу долю і нове жите для всего людства. Нехай живуть творці першої робітничої світоської республіки!

Ваш за справу, Екзекутивний Комітет Українського Робітничого Дому.

3 МІСЦЕВОСТІЙ НАВІЩЕНИХ НЕУРОЖАЄМ.

В петроградській газеті "Маховик" з 27. липня с. р. читаємо:

Розміри стихійного нещастя, навістившого приволзькі губернії, дуже великі. Донесення з місць рисують крайню тяжку картину.

Зі всіх губерній Приволжя найбільше потерпіла Самарська губернія. Неурожай тут поширив ся майже всюди. Поля представляють собою голий, випалений степ. Трави також вигоріли. Де-не-де впади дощі і блиснули були надії на урожай, але появилась саранча і знищила ті слабі надії.

Не маючи хліба, селяни кормлять ся чим попало. З'їдено майже всю траву, без огляду на те, їдома вона чи неїдома. Жолуде уважається ся вже предметом роскоші. Хліб печуть з липового листа, а місцями селяни замість хліба уживають хрін, корінь котрого труть і парять окропом. Многі селяни кормлять ся сусаниками, зїдаючи їхне мясо і шкірки. Майже поголовно убивають ся оставший скот, котрий частинно продають, а частинно їде на кормі. Переселюване розвивається ся. Продають за безцінь все майно і направляють ся в Сибір і на Україну. Многі осадби зовсім опустошені.

Кіргізький степ, займаючий величезну просторінь по сусідству з Самарською і Оренбургською губерніями, виглядає як вигоріла пустиня. Сінокоси пропали — шинуть нема що. Збіжжя також пропали, а що осталося — знищила саранча, котра тучами переїтає з місця на місце, пожираючи оставки зелені. Кіргізи безпощадно ріжуть скот і везуть мясо на найбільші ринки, де, з причини переповнення, його продають ся за безцінь.

В Сибірській губернії в більшості повітів озими і ярі збіжжя, а також садові і огородні плоди і трави пропали. Трохи легше в Сизранській повіті, але і тут половина засіяного простору може дати не більше чим 6—8 пудів з десятини. В Сибірській повіті після довгої посухи упали дощі, але користи не принесли, бо дощова вода упала на розпечену землю і моментально шезла.

В Саратовській губернії загальний стан озимого і ярого збіжжя в більшості повітів поганий, а в Дергачівській повіті (за Волгою) більша часть збіжжя зовсім погнибла. Хліб на свободнім ринку доходить до 7.000 рублів за фунт. Наближається ся час сівби, а насіння нема. Положене тяжке.

В Чувашській області, де жие до 800 тисяч населення, неурожай знищив збіжжя і створив розпучливе положене. Більша часть населення вже перейшла на травяний корм, а се спричинило великі слабости і смертність серед дітей. Населення убиває послідний скот і дріб. Росте число переступників — крадіж і рабунки. До міст тягнуть ся цілі ряди жебраків, але помічи не знаходять, бо й там бракує живих.

В Башкірській республіці збіжжя знищене посухою. Уже тепер начисляється ся поверх 200 тисяч голодуючих і число їх все збільшується ся. З причини недоїдання розвивається ся епідемія, в тім числі холера, забираюча масу жертв.

Відрядні вісти приходять з Царицинської і Нижньогородської губерній. Тут послідним часом впади дощі і стан збіжжя, трав і городів поправив ся настільки, що загальний урожай можна уважати вище середнього. Загальною надією, що десятина дасть 25—30 пудів. Але се, розуміється, не всюди і, напр., в Книгинській повіті стає трави і збіжжя невідрадий.

Така то загальна, в кількох словах, картина. Про щож вона говорить? Про се, що потрібна поміч — скорра, організована, широка. Треба годувати голодуюче населене, треба боротись ся з поширюючими ся в Приволжі епідеміями і треба обезпечити населене насінєм — бо осіння сівба наближається ся.

Ось основні задачі, котрі стоять перед трудящими ся і всіми горожанами Світоської Росії.

Приводже навістило стихійне нещасте — і йому треба помічи. П. С.

ВСЕУКРАЇНСЬКА ОСВІТНА НАРАДА.

В другій половині червня відбула ся в Харкові всеукраїнська нарада по справам освіти і просетарської культури на Україні. Для приготування сїєї наради була вибрана спеціальна організаційна комісія, яка під проводом Галичанина Галадійського ще від місяця цілком вела інтензивну підготовчу працю.

В нараді взяло участь 509 осіб, з того 270 комуністів, 62 співчуваючих, 34 безпартійних, 6 меншевиків, 2 е-серів, 5 членів комуністичної молодіжні і 2 членів У.К.П. Національний склад делегації був такий: 190 Українців, 151 Жидів, 114 Великоросів, 9 Поляків, 3 Білорусинів, 3 Латвішів, 3 Татар, по одному: Литовцеві, Грек, Естонцеві, Болгарині і Караїм.

Нарада відбувала ся від 15—30 червня в салі харківського драматичного театру, вкращеній погрудями Маркса і Шевченка та портретом Франка.

Нараду відкрив довшою промовою комісар народної освіти Гринько, а після того відбували привіти, які заняли майже цілий перший день наради. Між привітани довгу промову вичинув доповідь Раківський, який змаював внутрішнє і зовнішнє становище Радянської України.

Порядок наради був такий: 1) Доклади; 2) Радянське культурне будівництво і народні комуністичні освіти; 3) Роль червоної армії в освіті; 4) Соціалістичне виховане дітей; 5) Єдиний

ДАЙМО НЕГАЙНУ ПОМІЧ НАШИМ ТОВАРИШАМ В СОВІТСЬКІЙ РОСІЇ!

20.000.000 наших товаришів, робітників і селян, в приволзьких губерніях навіщених страшною посухою взывають ратунку перед голодовою смертю.

На поміч! Товариші! На поміч!

ЗАТЯМТЕ СОБІ, ЩО

Ваш \$1.00 накормить на оден день 20 дітей, по 5 цт. на одну дитину денно. Ваших \$2.50 накормить на оден день 10 сімейств, по 25 цт. на сімейство денно. Ваших \$5.00 накормить на оден день 20 сімейств, по 25 цт. на сімейство денно. Ваших \$5.00 накормить на оден день 100 дітей, по 5 цт. на дитину денно.

Обовязком кожного з нас помагати скільки лише хто може, доки буде потрібно!

СПІШИТЬ З ЖЕРТВАМИ! ОРГАНІЗУЙТЕ КОМІТЕТИ ПОМОЧІ ГОЛОДУЮЧИМ В СОВІТСЬКІЙ РОСІЇ! ЗБИРАЙТЕ ФОНД, ЗБІЖЖЕ, ПОЖИВУ, МЕДИЦИНИ І ДРУГІ РІЧІ І ПОСИЛАЙТЕ ДО ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ НА АДРЕСУ:

Famine Relief Committee for the Drought Stricken in Soviet Russia P. O. BOX 3591, STA. B., WINNIPEG, MAN.

безумовно тяжко відбило ся на роботі органів освіти, в загальному робота в галузі культурного будівництва дуже поспунала ся наперед. Завдяки енергійній допомозі селян, які не рідко постачають і харчують педагогічний персонал, книзька губернія через контакт з іншими органами освіти одержала можливість вести послідовну і планомерну працю. Розвиток сітки установ часом затримується ся не через брак організаційних можливостей та педагогічних сил, а через харчеву кризу, в неї нема можливости обидати в органах соціально-вихованя всіх дітей, що потребують сих органів.

Великий відсоток шкіл і інших освітніх установ є чисто український. Так наприклад в київській губернії, виключивши місто, 99% шкіл українських. Майже таке-ж відношене українських шкіл до шкіл з інших мовами помічається і в других губерніях.

В галузі професійно-технічного вихованя закінчено реформу старих аніемічних підвідділів професійного вихованя в дусі губерньської професійної освіти.

Маючи на увазі індустріальну окремішність тої чи іншої губернії, вироблюють ся спеціальні плани праці. Особливу увагу уделено питаню про підготуванне робітничих освіти, тому що острій брак робітників не дає можности розвинути в певній мірі працю і сїть освітніх установ.

Нарада загалом була дуже оживлена. Вечерами кожного дня були улажені вистави і концерти для делегатів. Урочисте було закінчене. Замкнено наради промовою та відспіванем Інтернаціоналу та Заповіту. ("Вперед".)

РОБІТНИЧО-ПРОСВІТНЕ БЮРО В АМЕРИЦІ.

Під проводом Джеймса Г. Морера, президента Пенсильвійської Федерації Праці, засновано "Бюро для Робітничого Образованя в Америці", котре має обидати всі дотеперішні просвітні робітничі установи та школи для робітників. Таких шкільних і просвітних інституцій, заснованих і ведених самими робітничими організаціями в Зауценних Державах, є доси двадцять чотирьох. Робітничі школи є зараз в двадцяти двох містах. Звичайно

чотири тисячі робітників учинять ся в них що року. Ті школи засновані і удержують ся робітничими ініціями, стейтовыми федераціями праці та іншими стейтовыми, міськими або місцевими організаціями, Юніїні колегії (каледж) держали свої курси в Філадельфії, Пітсбургу і в кількох менших пенсильвійських містах. Такі робітничі колегії, на юнійні кошті є таке в Сїяті, Бостоні і Вашингтоні.

Нове "бюро для робітничого образованя в Америці" має піддержувати дотеперішні освітні змаганя американського робітництва і має давати поміч до твореня нових освітніх центрів і установ. Має стежити за дотеперішними спробами робітничих шкіл, їх успіхами і невдачами, та результатами зібраних інформацій подавати до відома всім робітничим установам для заохоти або о-сторогі. Має врешті вести пропаганду для існуючих вже робітничих шкіл, знаходити для них учителів, зладувати учебники, виробляти плани навчання і впорядковувати научні досліди роблені в робітничих колегіях.

Другий Конгрес Інтернаціоналу Комуністичної Молодіжні.

На другім Конгресі Інтернаціоналу Комуністичної Молодіжні були присутні делегати з 35 різних країв. В теперішню пору Інтернаціонал Комуністичної Молодіжні обидує 50 організацій з числом членів понад 800.000. Першим промовцем був тов. Міценберг (Німеччина), котрий вказав, що економічне та соціальне становище робітничої молодіжні примушує її гуртувати ся в окремих організаціях Комуністичної Молодіжні. Далі він зазначив небезпеку для робітничих організацій, яка поветает з буржуазної та соціалпатріотичної ідеології, яку так ревно підтримують "соціалісти" з П. та ІІІ Інтернаціоналу. Робітничая комуністичная молодіж мусить з ними нещадно боротись. Перед Інтернаціоналом Молодіжні стоять тепер три завданя, які треба переставити в жите:

- 1. Поширити та поглибити впливи організацій молодіжні.
2. Побудувати та зміцнити організації молодіжні в тих країнах, де їх поки зовсім нема, або де вони дуже слабі.

3. Втягнути до організації молодіжні сільську робочу молодіж.

З ПІД ПЛЯХОЦЬКОГО ЯРМА.

З Ременова.

Дня 15. липня с. р. арештував незвісний з назвища сержант жандармерії з постерунку Жидятичі, господаря з Ременова Федя Калівошка, на основі безпідставного підозріння крадіжкі чи чогось подібного (Калівошка не знає, про що розходило ся, бо жандарм не казав). При арештованю жандарм бив Калівошку кулаком в лице і ударив чотири рази кулаком в щок. Забрав йому 3.150 мп., як мнїмі гроші з крадіжкі та зовсім не хотів слухати докладних заповідан, від кого і коли сі гроші зароблені. Відтак забрав Калівошку з собою, побів до сусіднього села Вислобоків і там ланцюгом прикував його до дерева, а сам пішов до села з кпинами: "Як будеш хотіти втїкати, то втїкай з ланцюгом", що Калівошка і зробив, бо жандарм не вертав, а він по годині вичікуваня мав вже досить.

Сей жандарм в часі арештуваня правильно побиває людей. Якогось бідолашу, що ходив по службах, так побив без ніякої причини, що сей виїшов ледви живий.

Свідки: Федь Калівошка, Текаля Калівошка, Антін Плюха, Василь Калівошка з Ременова, Михайло Дегук з Вислобоків і Кіндрат Сушко та Парашка Царук з Ременова.

Націоналістичне божевїле.

В п'ятницю, дня 28. липня, о год. пів до 5 рано, заїхали міськї помїєри у Львові перед каменицю "Просвіти", Ринку ч. 10. І зняли великі українські вивіски книгарні Товариства ім. Шевченка та Крївеного Союзу Кредитового. На запит вольного Союзу, чому вони се роблять, відповіли, що мають такий приказ. Вольний улаз ся зараз до директора Союзу Савеніча, але він нічого не знав про сей новий розпорядок. Помієри спокійно зробили свое діло і відїхали, а на камениці "Просвіти" пошилися тільки великі діри — як ще одні свідки теперішнього лихолїтя.